

Hoe en waarvoor kan ik schoolverlof aanvragen voor mijn kind?

Alles wat u moet weten over de leerplicht en vrij vragen buiten de schoolvakanties

Inhoud

- 3 Inleiding
- 4 De Leerplicht
- 5 Wanneer is verlof mogelijk?
 - 5 Ziekte
 - 5 Ziekte en overlijden
 - 6 Medische afspraken
- 6 Wettelijke verplichting
 - 6 Verhuizing
 - 6 Religieuze feestdagen
 - 6 Jubilea
- 7 Hoe vraag ik verlof voor mijn kind aan?
- 7 Op vakantie buiten de schoolvakanties
- 8 Hoe vraag ik vakantieverlof aan?
- 9 Luxeverzuim
- 9 Goed om bij stil te staan
- 10 Vervelende gevolgen
- 10 Gewichtige omstandigheden
- 10 U bent het niet eens met de beslissing
- 11 Vragen?

Inleiding

Ieder kind tussen 5 en 16 jaar is leerplichtig. De leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar is geworden of twaalf schooljaren heeft doorlopen. Voor jongeren tussen de 16 en 18 jaar geldt de kwalificatieplicht. Zij mogen van school als ze een startkwalificatie hebben. Dat is een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger. Dat is vastgelegd in de huidige Leerplichtwet uit 1969. Die wet is ingesteld om ervoor te zorgen dat kinderen onderwijs krijgen. Centraal in de wet staat het recht op onderwijs. Ouders, scholen en het gemeentebestuur hebben samen de taak en de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ieder kind in Nederland onderwijs kan volgen.

Buiten de schoolvakanties mogen kinderen niet van school wegblijven. Alleen in een aantal uitzonderingen kan toestemming worden gegeven voor verlof buiten de schoolvakantie. Deze uitzonderingen zijn gebonden aan duidelijke regels. Die gelden voor iedereen.

In deze brochure staat alles wat u moet weten over het aanvragen van schoolverlof. Wanneer is verlof toegestaan en wanneer is sprake van ongeoorloofd verzuim (dus het van school weghouden van kinderen zonder toestemming van school)?

Aandacht is er ook voor het zogeheten luxeverzuim. Dit is het meenemen van een kind op vakantie buiten de schoolvakanties, zonder toestemming van de schooldirectie of, als het om meer dan tien schooldagen gaat, van de leerplichtambtenaar.

De wet en de sancties die kunnen volgen als sprake is van ongeoorloofd verzuim, zijn bedacht door de Rijksoverheid. De scholen en de leerplichtambtenaar zorgen er alleen voor dat de regels worden nageleefd.

Los van de wettelijke plichten die ouders (en kinderen vanaf 12 jaar) hebben, gaat het er vooral om dat kinderen recht hebben op onderwijs en scholing nodig hebben. Met elkaar kunnen en moeten we ervoor zorgen dat ieder kind woonachtig in de Kop van NH zo min mogelijk van school mist.

De Leerplicht

Ieder kind van 5 tot 16 jaar is leerplichtig. De leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin een kind 16 jaar is geworden, of als het twaalf schooljaren heeft doorlopen. Voor jongeren tussen de 16 en 18 jaar geldt de kwalificatieplicht. Zij mogen van school als ze een startkwalificatie hebben. Dat is een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger. De Rijksoverheid heeft die kwalificatieplicht ingesteld om schooluitval tegen te gaan, en de kansen van startende jongeren op de arbeidsmarkt te vergroten.

De meeste kinderen gaan naar school als ze 4 jaar zijn, maar de verplichting om naar school te gaan, geldt pas vanaf de eerste dag van de maand nadat uw kind 5 jaar is geworden. De leerplicht geldt voor alle kinderen die in Nederland wonen. Dus ook voor kinderen met een andere nationaliteit.

De leerplicht geldt voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en beroepsonderwijs. De huidige Leerplichtwet geldt sinds 1969 en is ingesteld door de Rijksoverheid.

Zowel de leerplichtambtenaren van de gemeente Texel, Hollands Kroon, Den Helder en Schagen als de scholen zijn gebonden aan deze wettelijke regels. De leerplichtambtenaar ziet toe op naleving van de Leerplichtwet.

Wanneer is verlof mogelijk?

Soms kan een leerling vrijstelling krijgen van de verplichting om naar school gaan. Dit heet geoorloofd verzuim. Er is dus geen sprake van schoolverzuim (zoals spijbelen). Bijvoorbeeld bij ziekte en overlijden, jubilea of verhuizing. In de wet staat voor welke situaties een uitzondering kan worden gemaakt en welke voorwaarden daaraan zijn verbonden.

In een aantal gevallen hangt de verlofaanvraag samen met de familieband, de zogeheten graad van verwantschap.

1e graad: ouders

2e graad: grootouders, broers en zussen

3e graad: overgrootouders, ooms, tantes, neven en nichten (kinderen van broers en zussen)

4e graad: neven en nichten (kinderen van ooms en tantes), oudooms en oudtantes, achterneven en achternichten (kleinkinderen van broers en zussen)

Hierna vindt u de mogelijke vrijstellingen:

Ziekte

Is uw kind ziek, geef dit dan zo snel mogelijk, binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering, door aan de schooldirectie/schoolleiding. In de schoolgids staat vermeld hoe u dat moet doen.

Ziekte en overlijden

- Bij ernstige, levensbedreigende ziekte van bloed- of aanverwanten van het kind tot en met de derde graad, waarbij geen uitzicht is op herstel. De lengte van het verlof wordt in overleg met de schooldirectie bepaald en is maximaal 10 schooldagen;
- Overlijden van bloedverwanten en aanverwanten van het kind tot en met de vierde graad. Aanverwanten zijn de familieleden van uw partner. Als u getrouwd bent, zijn dit de aangetrouwden.

Aantal verlofdagen bij een overlijden:

1^e graad: 5 schooldagen

2^e graad: 2 schooldagen

3^e graad: 1 schooldag

Als de overleden bloed- of aanverwant in het buitenland woont, is het verlof maximaal 5 schooldagen.

Medische afspraken

Uw kind moet naar een medisch specialist of een andere medische afspraak die niet buiten schooltijd kan worden gemaakt.

Wettelijke verplichting

Uw kind moet voldoen aan een wettelijke verplichting, bijvoorbeeld in de rechtbank verschijnen, en dat kan niet buiten schooltijd.

Verhuizing

Verhuizing van het gezin. Hiervoor is de vrijstelling één dag.

Religieuze feestdagen

Als uw kind verplichtingen heeft die voortkomen uit godsdienst of levensovertuiging geeft de schooldirectie daar in principe één dag vrij voor. Echter scholen kunnen hier eigen beleid op voeren. Vraag het na bij de school. Vrij voor religieuze feestdagen moet minimaal twee dagen van tevoren schriftelijk worden gemeld bij de schooldirectie. Carnaval geldt niet als religieus feest.

Jubilea

Of uw kind vrij krijgt voor een jubileum, hangt af van de familieband, de zogeheten graad van verwantschap.

- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind. Verlof van maximaal één dag is mogelijk. Als er binnen Nederland veel gereisd moet worden, zijn maximaal twee schooldagen mogelijk en voor buitenlandse huwelijken maximaal vijf dagen. Ouders moeten eventueel een trouwkaart kunnen overleggen;
- 12,5- of 25-jarig huwelijksjubileum van ouders. Hiervoor is één vrije dag mogelijk;
- 12,5-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig huwelijksjubileum van grootouders. Hiervoor is verlof van maximaal één dag mogelijk.

Hoe vraag ik verlof voor mijn kind aan?

Een aanvraag moet zo vroeg mogelijk schriftelijk worden gedaan bij school.

Hiervoor zijn speciale formulieren op school beschikbaar.

- U moet altijd kunnen aantonen waarvoor u schoolverlof aanvraagt;
- De schooldirectie beslist op verlofaanvragen tot en met tien schooldagen;
- Uw kind heeft niet vanzelfsprekend recht op die tien dagen;
- De schooldirectie moet zich bij het toekennen van verlof houden aan de wettelijke regels;
- In de schoolgids staat hoe u een aanvraag bij school kunt indienen.

Op vakantie buiten de schoolvakanties

In principe kan uw kind alleen in de schoolvakanties op vakantie. Uitsluitend als het door 'de specifieke aard van het beroep' van (een van) de ouders onmogelijk is om tijdens de schoolvakanties met het hele gezin op vakantie te gaan, kan een uitzondering worden gemaakt.

Met 'de specifieke aard van het beroep' wordt bedoeld:

Seizoensgebonden werk of werk in bedrijfstakken die een piekdruk kennen. Een eventuele vakantie van één week met het gezin in die periode zal leiden tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen. Dit moet u kunnen aantonen met een accountantsverklaring (zie stroomschema) Let op: dit geldt voor **alle** schoolvakanties. Kunt u niet één week weg in de zomer, maar wel in de kerstvakantie of in de meivakantie, dan dient u daarvoor te kiezen.

Het argument (fors) omzetverlies is onvoldoende; alleen als er onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen ontstaan, kunt u een aanvraag voor vakantieverlof doen.

Bent u in loondienst, dan moet u bij de verlofaanvraag een werkgeversverklaring voegen. Daaruit moet de specifieke aard van uw beroep blijken en uw toegekende vakantieperiode.

Houdt u er rekening mee dat de schooldirectie die uw aanvraag behandelt, zich moet houden aan de Leerplichtwet en daar niet zomaar van kan afwijken.

Aanvullende voorwaarden:

- U moet een werkgeversverklaring kunnen overleggen. Zonder deze verklaring wordt de aanvraag niet in behandeling genomen. Heeft u een eigen bedrijf? Dan moet u (bijv. met een accountantsverklaring) kunnen aantonen dat u vanwege bedrijfseconomische redenen niet in de schoolvakanties weg kunt
- Dit verlof is uitdrukkelijk niet bedoeld om rooster- of personeelsproblemen/ ploegendiensten van de werkgever op te lossen;
- U kunt alleen vakantieverlof buiten de schoolvakanties aanvragen als u in geen een van de 12 weken schoolvakantie weg kunt.
- Als u in een schooljaar al een gezinsvakantie heeft gehad, kunt u in dat schooljaar geen vakantieverlof meer aanvragen;
- De verlofperiode is nooit langer dan maximaal tien schooldagen;
- In de eerste twee weken van het nieuwe schooljaar is vakantieverlof niet mogelijk;

Let op: een werkgevers- of accountantsverklaring leidt niet automatisch tot het daadwerkelijk toekennen van vakantieverlof.

Hoe vraag ik vakantieverlof aan?

Uw aanvraag moet tenminste acht weken van tevoren schriftelijk bij de schooldirectie worden ingediend. Deze termijn hangt samen met een eventuele bezwaarprocedure. Op school zijn hiervoor speciale formulieren beschikbaar.

- U moet altijd kunnen aantonen waarvoor u schoolverlof aanvraagt;
- De schooldirectie beslist op verlofverzoeken tot en met 10 schooldagen. Uw kind heeft niet vanzelfsprekend recht op die 10 dagen;
- De schooldirectie moet zich bij het toekennen van verlof houden aan de wettelijke regels;
- In de schoolgids staat hoe u een aanvraag bij school kunt indienen.

Luxe-verzuim

Als u zonder toestemming buiten de schoolvakanties op vakantie gaat, heet dat luxe-verzuim. We kennen allemaal wel voordelen van een vakantie buiten de schoolvakanties, maar het is nu eenmaal niet toegestaan. De Leerplichtwet hecht grote waarde aan het recht op onderwijs voor kinderen. In de meeste gevallen weegt een vakantie niet op tegen dat recht op onderwijs. Uw kind mist lessen, raakt mogelijk achter op de leerstof en wordt extra belast om die achterstand weer in te lopen.

GEEN redenen voor vakantieverlof zijn:

- Goedkope vakantiemogelijkheden;
- Meerdere jaren niet op vakantie geweest;
- Ontlopen van verkeersdrukte;
- Deelname aan sportieve of culturele evenementen buiten schoolverband
- Normaal familiebezoek in het buitenland;
- Gewonnen vakanties, speciale aanbiedingen, schaarste op bepaalde bestemmingen of gebrek aan andere boekingsmogelijkheden;
- De andere kinderen uit het gezin zijn al/nog vrij;
- Een verjaardag van een familielid;
- Een nationale feest- of gedenkdag van een ander land;
- De werkgever heeft het liever niet;
- Het kost (te)veel omzet;
- Wereldreis of sabbatical;
- Mijn werkgever krijgt anders het rooster niet rond.

Goed om bij stil te staan

De regels voor het aanvragen van vakantieverlof zijn duidelijk. Het is begrijpelijk dat ouders soms iets willen wat niet kan of mag. Maar dit zijn wettelijke regels die ook voor onze vier gemeenten gelden. Voorkom teleurstellingen en onderzoek goed alle mogelijkheden.

- Boek niet alvast uw vakantie, voordat u toestemming van de schooldirectie heeft. Als uw aanvraag wordt geweigerd, zit u mogelijk met hoge annuleringskosten;
- Laten we respectvol met elkaar omgaan. Houd de schooldirectie niet verantwoordelijk voor een eventuele afwijzing. De schooldirecties moeten zich aan de wettelijke regels houden. Hun toestemming of afwijzing is gebaseerd op de Leerplichtwet;
- De verlofregels zijn duidelijk en heel beperkt. **Tip:** Ga in gesprek met uw werkgever voor een oplossing.

Vervelende gevolgen

We gaan ervan uit dat iedere ouder zich ervoor inzet dat zijn kind zo min mogelijk van school mist. Helaas komt het voor dat ouders hun kind(eren) zonder toestemming van de schooldirectie van school weghouden, bijvoorbeeld voor vakantie. Dit kan vervelende gevolgen hebben. De directeur van de school is wettelijk verplicht om hiervan melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente. De leerplichtambtenaar kan een procesverbaal opmaken. Dit heeft meestal financiële gevolgen voor de ouders. Als het al vaker is gebeurd, dan worden de boetes hoger. Bij herhaling kan het mogelijk strafrechtelijke gevolgen hebben.

Gewichtige omstandigheden

Er kunnen omstandigheden zijn, die niet vallen onder de in deze brochure genoemde wettelijke mogelijkheden voor schoolverlof. In sommige gevallen kan de schooldirectie en/of de leerplichtambtenaar toch besluiten om verlof te verlenen, ook al is dit wettelijk niet toegestaan. Dan gaat het om zwaarwegende omstandigheden waaraan de ouders en kinderen niets kunnen doen en geen invloed op hebben. Bij zo'n beslissing wordt het algemeen onderwijsbelang afgewogen tegen het persoonlijk belang van het kind en het gezin. Het belang van het kind staat hierin voorop. Ook weegt mee of het verlof een onredelijke situatie kan voorkomen.

U bent het niet eens met de beslissing

Wanneer u het niet eens bent met de beslissing van de schooldirecteur of de leerplichtambtenaar, dan kunt u hiertegen bezwaar indienen. Dat kan op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht binnen 6 weken, nadat u kennis heeft genomen van de beslissing. Uw onderbouwde en gemotiveerde bezwaarschrift dient u in bij degene die de beslissing heeft genomen. Dat is de schooldirectie bij verlof tot tien dagen en de leerplichtambtenaar bij verlof langer dan tien dagen.

Binnen zes weken verneemt u schriftelijk of uw bezwaar gegrond is verklaard of is afgewezen. Wilt u een eventuele afwijzing aanvechten, dan moet u een beroep instellen bij de rechter. Aan een gerechtelijke procedure bij de arrondissementsrechtbank in Alkmaar zijn kosten verbonden.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel ze gerust aan de schooldirectie of aan de leerplichtambtenaar van uw gemeente. Zij helpen u graag verder.

De leerplichtambtenaar kunt u bereiken via:

Den Helder: leerlingenzorg@denhelder.nl

Schagen: leerlingzaken@schagen.nl

Texel: leerplicht@texel.nl

Hollands Kroon: leerlingzaken@hollandskroon.nl

Dit is een uitgave van de gemeenten Den Helder, Texel, Hollands Kroon en Schagen.

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. oktober 2025